

BLOG HAKKINDA

SİNEMA

EDEBİYAT

TİYATRO

DÜŞÜNCE

EDEBİYAT / SEVDİĞİM YAZARLAR / YENİ TÜRKİYE EDEBİYATI

Âlemlerin Sürekliliği (ve Diğer Hikâyeler)

Posted on 19 Ağustos 2014 by SİNEDEBİYATRO

Yorum yapın

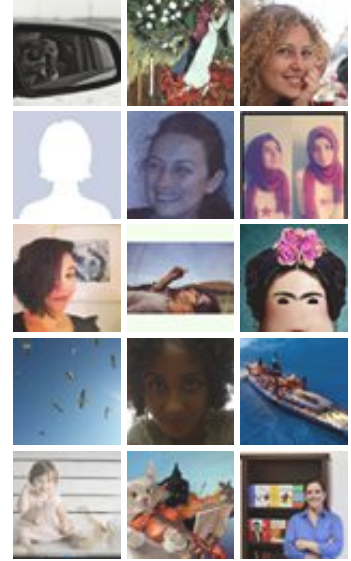
Âlemlerin Sürekliliği (ve Diğer Hikâyeler) bu blogu takip edenlerin çok yakından tanıyacağı Murat Gülsoy'un basılan üçüncü kitabı. Daha önce ilk iki öykü kitabını ve yaratıcı yazarlık hakkında yayınladığı "Büyübozumu: Yaratıcı Yazarlık" adlı deneme kitabını çeşitli yazılara konu etmiştim. Bu üçüncü öykü kitabında da yazarın tanıdığımız izleğini takip ettiğini iddia etmek mümkün. Zira kurmaca-gerçek, yazma-yaşam ikiliklerinden çokça beslenen ve kurmaca üzerine düşünen metinler üretiyor Murat Gülsoy. Yine yazdığı hikayelerin metinlerarasılık -hem kendi yazdığı hem de edebiyat tarihinin önemli yazarlarının metinleri- özelliğini kullandığını görüyoruz. Ancak burada yazarın kendini tekrarladığı gibi bir yanlış anlamaya mahal vermemeliyim. Zira ilk öykü kitabının (Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul) kurgusu birbirine benzer yanları olsa da farklı hikayelerin bir araya geldiği bir yapıdayken, ikinci kitabında (Bu Kitabı Çalın) başlangıç ve sonda yer alan öyküleri diğer metinlere bir çerçeve olarak kullanmış, böylece metinlerin birbiriyle diyalog içine girmesini sağlamıştı Murat Gülsoy. Bu kez kurgu yapısını bir adım daha öteye götürüyor. Aslında (ve Diğer Hikâyeler) şeklinde parantez içinde yazmamın sebebi de bu. Zira kitabın ilk iki basımı Âlemlerin Sürekliliği ve Diğer Hikâyeler adıyla yayınlanıyor. Benim de okumuş olduğum üçüncü basımda ise 've Diğer Hikâyeler' kısmı atılarak kitabın ismi "Âlemlerin Sürekliliği" şeklinde kullanılıyor. Elbette bunun basit bir hata olduğunu düşünmek abestir. Görünen o ki, bilinçli bir tercihle kitabın ismindeki ek atılmış ve bunun aslında bütünsel bir metin olduğu vurgusu ön plana çıkarılmak istenmiş. Zaten bunun bir roman olarak mı yoksa bir öykü kitabı olarak mı okunacağı

Sinedebiyatro

Beğen

515 kişi Sinedebiyatro'yu beğendi.

Facebook sosyal eklentisi

TWİTTER'A DA BEKLERİZ!

Sevgili @MuratGulsoy'un Âlemlerin Sürekliliği (ve Diğer Hikâyeler) kitabının "gizli bağları" nı keşfetmeye çalıştım: wp.me/p2pOAV-vG 1 hour ago

Gezi Parkı'na doğru giden bir koyun. Hmmm, çok manidar! @Taksim Gezi Parkı [instagram.com/p/r1oDUaQ-AI/](https://www.instagram.com/p/r1oDUaQ-AI/) 1 day ago

biraz da okurun tercihine bağlı doğrusu. Kitabın temel metni, anlaşılacağı üzere “Âlemlerin Sürekliliği” adlı uzun öykü -yahut kısa roman, nasıl adlandırmak isterseniz-. Bu metin diğer hikayeleri doğuran; onların yazım süreçlerine, motivasyonlarına, ilk çıkış anlarına tanık olduğumuz detayları da içerdiğinden diğer metinleri kapsayan, onları içine alarak zenginleşen ve diğer hikayeleri de zenginleştiren bir yapıya sahip. Teorik saptamaları bir kenara bırakıp, bu yapının nasıl kurulduğunu ve neye hizmet ettiğini anlatmak daha doğru sanırım.

Âlemlerin Sürekliliği'nin ana karakteri, vaktiyle çalınan Kutsal Emanetler hakkında bir öykü yazmaya çalışan bir yazar. Daha doğrusu, birkaç yıl önce sevgilisi onu terk etmeden üzerinde çalıştığı bir öykü taslağı söz konusu olan. Ne var ki yarıda kalan, yazılamayan, bir köşeye bırakılan bir hikaye bu. Bu öykünün varlığından anlatıcı-yazar karakterimizin ölüm döşeğinde olan bir akrabasını (Vedat Enişte) ziyareti sırasında haberdar oluyoruz. Bu uzak ve kültürlü akrabanın yanbaşında yazarımızın ikinci kitabı -tekrar olacak ama hatırlatayım, bu kitap yazıldığında Gülsoy'un da iki kitabı basılmıştı- durduğu için konu buradan açılıyor. İlk önce yazarımız yeni hikayeler yazıp yazmadığını merak eden yaşlı adamı geçiştirmeye çalışsa da belki meraktan belki sıkıntıdan Kutsal Emanetler ile ilgili bir hikaye yazdığını söylüyor. Ancak ortada sadece bazı notlar ve planlar olduğu için detay vermekten çekiniyor. Bu tavrını da yaşlı adama söylediği şu sözlerle gerekçelendiriyor;

“Ashında yazıp bitirmeden bir hikâyeye üzerine konuşursam yazamayacağımdan korkarım” – Sf. 20

Ne var ki yazılamayan bu hikaye giderek ikili arasında konuşmanın ve başka hikayelerin yazılmasının vesilesi haline geliyor. Bu durumu en açık ifadesiyle metinde geçen şu cümlede görüyoruz;

(...) Oysa, şimdi durum farklıydı. Nasıl olsa yazmayı boşverdiğim, yazamadığım, sadece bu yaşlı adamla sohbet etmek için yazıyormuş gibi yaptığım bir hikayeydi söz konusu olan. Büyüsü bozalsa da çok önemli değildi. – Sf. 52

Anlatıcı-yazar karakterimizin tam olarak motivasyonunu anlamakta güçlük çeksek de bu yaşlı adamın ona hikaye yazma konusunda itici bir güç sağladığını hissediyoruz. Nitekim anlatıcı-yazarın ziyaretlerinde yaşlı adam

İstanbul'da şöyle tüm kitapları bir arada bulabileceğimiz bi tanecik bile @CanYayinlari Kitabevi yok mu? Var da ben mi bulamıyorum : (6 days ago

Robin Williams da ölmüş ya la! İnsan böyle böyle anlıyor her gün biraz dhaa yaşlandığını ya bir de... 1 week ago

RT @turksiar: Hakkı Başgüney Türk Sinematek Derneği'nin tarihçesini yazdı: bit.ly/1kKH0U4 1 week ago

Takip et: @Sonerchik

POPÜLER YAZILAR & SAYFALAR

Kış Uykusu ya da Taşrada Hayata Tutunma Stratejileri

Haneke : "Hepimiz Yanlış Bir Bilinçle Yaşıyoruz"*

Sefertası (Dabba): Sevgi, sıcak yenen bir yemektir...

Çocuk Pozu: Nevrotik bir ana-oğul hikayesi

Jîn: Dağda Genç Bir Kadına Hayat Var Mı?

SON YAZILAR

Âlemlerin Sürekliliği (ve Diğer Hikâyeler)

Kış Uykusu ya da Taşrada Hayata Tutunma Stratejileri

Öykü: Pişman Değilim

Kayıp Zamanın İzinde...

Kitaplardan (Ve Filmlerden)

Kurtulabileceğinizi Sanmayın!

TAKİP ETTİĞİM BLOGLAR

1. Uygur Şirin
2. kadınbedensahnedünya
3. Emrah Göker'in İstifhanesi
4. Malumun İlamı
5. Mutlak Töz

sürekli bu “kutsal hikaye”ye **-yahut “kayıp metin” mi denmeli?**- dair sorular soruyor, bir anlamda bu süreçteki sohbetleri ile hikayeyi ikisi beraber kurmaya çalışıyor da diyebiliriz. Nitekim bu hikaye üzerine tekrar düşünmeye çalışmasıyla farklı hikâyeler de anlatıcı-yazarın zihninde şekillenmeye başlıyor.

Üzerimi değiştirdikten sonra hızla evi terk ettim.

Amacım bir kütüphaneye gidip hikayeme [Sakal-ı Şerif / Kutsal Emanetler] destek olabilecek kaynakları taramaktı. [O sırada süslenen Kütüphaneci Kız ile bir anda gülümserken göz göze gelir ve anlatıcı-yazarımız eve doğru yürürken teybine kütüphaneci kız ile ilgili gözlemlerini kaydeder.] (Sf. 26-27)

O sırada, yavaş yavaş bir hikaye düşüncesi oluşmaya başladı. Kafamın içinde, ruju süren kütüphaneci kız, katalogların önünde onu gözetleyen biri olarak ben, kitaplar ve Vedat enişte dönüp duruyordu. Uykum kaçmıştı. Bilgisayarı açıp adını sonradan “Kasiyer” koyacağım hikayeyi yazmaya başladım. (Sf. 29)

İşte böyle doğan “Kasiyer” hikayesi, “Diğer Hikâyeler” başlığı altında kitabın ikinci bölümünde okuduğumuz bir hikayedir. Hatta bir sonraki ziyaretinde Vedat Enişte’ye bu öyküsünü okur anlatıcı-yazarımız ve bu hikaye de bir sohbet vesilesi olur.

İlerleyen sohbetlerde yazılmayan Kutsal Emanet hikayesinin ana karakteri Cem adlı gazeteci de mevzu bahis edilir. Ve sanki bir kurmaca karakterden değil de ortak bir tanıdıklarından bahseder gibi, Vedat Enişte Cem’in ne yaptığını, hayatının nasıl gittiğini sorar. Anlatıcı-yazarımız da yarattığı kurmaca karakter Cem’in şu sıralar neler yaptığını anlatmaya koyulur;

“Evet. Hatta yakın bir yazar arkadaşım bu Cem tipini çok beğendi ve ona bir yardımcı yaratarak başka bir macera yazdı. Bu durum, hem hoşuma

6. Dan Ariely
7. Sinedebiyat
8. İstanbul Dostoyevski Topluluğu
9. koltukname
10. Blogs Of The Day
11. MURAT GÜLSOY

ARŞİVLER

Ay Seçin

KATEGORİLER

Kategori Seçin

TAKİPTE KALIN!

Bu blog ilginizi çektiyse yeni yazılardan haberdar olmak için takip edin!

Diğer 419 takipçiye katılın

Takip Et

ETİKETLER

11'e 10 Kala 2000'lerin en iyi kitapları

2012 2012 En İyi Filmler

Ahmet Hamdi

Tanpınar Altın

Palmiye Amour Ayfer Tunç

Aşk Bağımsız Sinema Bu

Kitabı Çalın

Büyübozumu Cannes

Cannes Film Festivali **Can**

Yayınları Deneme Dergah

Yayınları **Edebiyat**

gidiyor hem de canımı sıkıyordu. Bunun üzerine ikinci kitabımdaki ilk hikayemde onunla hesaplaştım. Daha sonra Sakal-ı Şerifin yazılmamış ya da yaşanmamış olmasına aldırmayarak, sanki onun geçmişinde öyle bir olay varmış gibi ona başka hikayeler yazmaya devam ettim. Hatta evlendirdim. Şu aralar işsiz. Belki tekrar gazetede iş bulacak ya da başka bir iş yapacak.” – Sf. 35-36

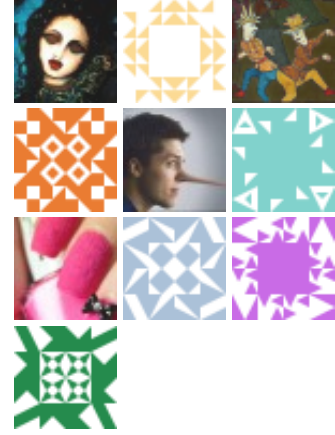
Bu paragrafta iki gönderme söz konusudur. Öncelikle Cem karakterine Gülsoy'un daha önceki iki öykü kitabında da (Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul'de “Kadınların Gölgesinde” öyküsünde, Bu Kitabı Çalın kitabında da “Bu Kitabı Çalın” adlı öyküde) rastlarız. İlk kitaptaki Cem hakkında detaylı bilgi sahibi olmadığımız için aynı karakter olmadığı söylenebilir belki ama gönderme daha net bir şekilde ‘hesaplaşma’ meselesi ile belirginleşir. Zira anlatıcı-yazarın -ve dahası Murat Gülsoy'un- “onunla hesaplaştım” demesi ile Bu Kitabı Çalın öyküsüne -Gülsoy'un ikinci kitabının ilk hikayesidir bu gerçekten de- gönderme yapılırlar ilkin. Kurmaca ile gerçeğin içiçe girdiği anlardan birisi daha... İkinci olarak da “şu aralar işsiz” olan Cem, Diğer Hikayeler kısmında “S.O.S” adlı öyküde işsiz olarak karşımıza çıkar ve biz okuyucu olarak onun “şu sıralar” neler yaptığına bizzat tanık oluruz. Açık ki o öykünün yazılmasının çıkış noktası da yukarıdaki paragrafta alıntılanan konuşmadır.

Anlatıcı-yazar karakterimiz görünüşte bu ziyaretlerin maksadını ve manasını çok çözemez, onu Vedat enişteye çeken bir güç vardır sadece. Belki de bu edebiyatın/kurmacanın gizemli gücüdür? Bize “sır”larını vermeye devam eder kurmaca yazarımız;

Gitgide, onu [Vedat enişteyi] bir kez daha ziyaret etme fikri güçleniyordu. Ve eli boş gitmek istemiyordum. O yüzden de, on beş gündür durup dinlenmeden yazıyordum. İki hikaye üzerinde çalışıyordum. İlki, neredeyse son noktasını koymak üzere olduğum, kahramanı bir doktor olan, sürprizli bir hikayeydi. İkincisi henüz emekleme aşamasındaydı. Edebiyat aleminde kısa bir yolculuk olmasını arzu ettiğim bu

Eleştiri En İyi Film En İyi Senaryo Festival Festival Filmleri film
Filmekimi Film Eleştirisi
 Genç Bir Romancının İtirafları Genç yazarlara tavsiyeler Gezi Parkı Günlüklerinin Işığında Tanpınar'la Başbaşa Haneke Hayat Var Kazuo Ishiguro **Kurmaca ve Gerçek** Körlük Kırmızı Kedi Yayınları Lale Kart Memleket Hikayeleri Mubi Murat **Gülsoy** Nazım Hikmet Notos Öykü Nuri Bilge Ceylan Orfeo **Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul** Oyun Oğuz Atay Oğuz Atay'ın Günlüğü Reha Erdem Saatleri Ayarlama Enstitüsü **sinema** Sinema Defteri Sonbahar Tanpınarın Günlükleri **Tiyatro** Tiyatro Festivali Tutunamayanlar **Türk Edebiyatı** Türk Edebiyatının Usta İsimleri **Türk Sineması** Umberto Eco Yapı Kredi Yayınları **Yaratıcı Yazarlık** Yeni Dalga YKY Yorum Ödüllü Filmler Ödüllü Kitaplar **Ödüllü Türk Filmleri** Öykü İKSV İletişim Yayınları İngiliz edebiyatı **İstanbul Film Festivali** İstanbul Tiyatro Festivali

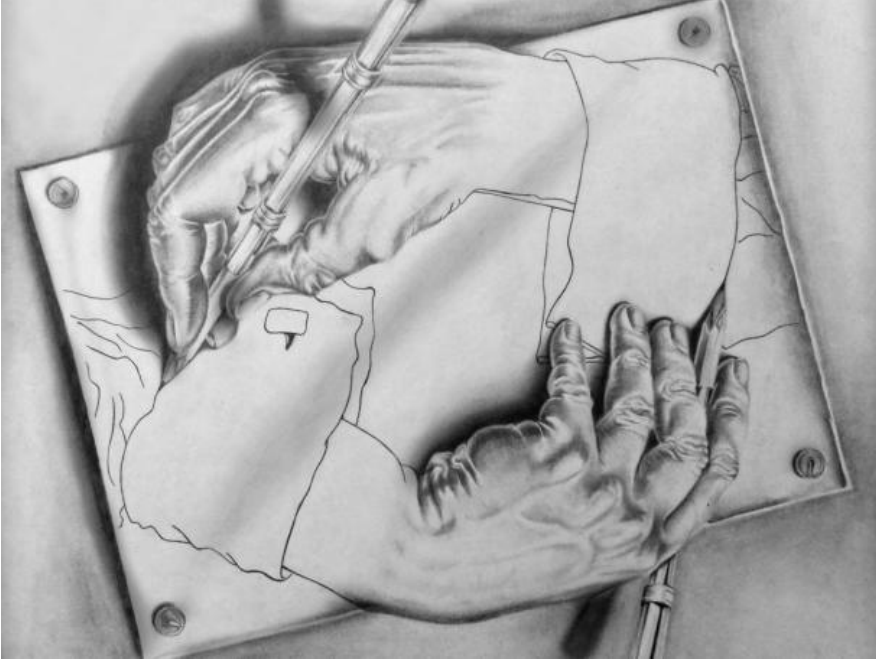
ikincisini kafamda evirip çeviriyor, kurguyu yapıp bozuyor ve kağıda dökmekte acele etmiyordum. (...) Minik teybime kaydettiğim kasetleri dinleyip notlar çıkarıyordum. Bu kayıtların kimi yerlerinde, hangi kitaptan olduğunu söylemediğim çok güzel cümleler karşıma çıkıyordu ve hangi yazarın hangi eserindedir, diye saatlerce düşündüğüm oluyordu. (Sf. 42 – 43)

Buradaki göndermeler “Kasiyer” hikayesindeki kadar olmasa da bir önceki göndermeye nazaran çok belirgindir. Zira kahramanımızın “üzerinde çalıştığı iki hikaye” ilerleyen sayfalarda karşımıza çıkacak “Bunak” ve “Hüthüt Kuşu” adlı öykülerdir. Kendisi de sadece bir kurmaca karakter olan dahası belki de yazarın alter-egosu diyebileceğimiz anlatıcımız burada kendini gerçek-miş gibi sunmaktan çekinmez. Aslında başından beri okuduğumuz metin, kurmaca bir yazar karakterinin yazmaya çalıştığı ama yazılmayan bir kurmaca metnin başka kurmaca hikayeleri doğurmasından başka bir şey değildir. Kurmacanın altın kuralı nasıl “gerçek-miş gibi yazılmak ve okunmak” ise burada da kurmaca karakterimiz, sadece sayfalar üzerinde yaşayan bir fantezi değil de, sizin benim gibi kanlı-canlı bir yazarmış gibi konuşur, gerçek yazarın kaleminden.

Yaşadığım acının sıradanlığı canımı acıtıyordu. Yazdığım onlarca hikaye kişisi gibi, içine düştüğüm basit sorunun cenderesinde eziliyordum. Daha sonra, bu durumla başa çıkabilmek için her şeyi tersine çevirecek bir hikaye yazmaya çalışacaktım. Hikayede terk eden, aldatan kötü kişi ben olacaktım. Ancak bu şekilde, dağılan ruhumu yeniden bir araya getirebilirdim. (Sf. 45)

Burada terk eden sevgilisinin acısını çeker mesela, ancak bu alıntıyı buraya almamızın daha önemli bir sebebi var. Zira anlatıcı-yazarımızın “yazmaya çalışacağı” bu hikaye de yine “Diğer Hikâyeler” başlığı altında kitabın ilerleyen sayfalarında bizleri bekler, elbette söz konusu olan bir Kafka metni üzerinde oyunlar oynayan bir anlatıcı-yazar karakterine sahip “Vazgeç” adlı öyküdür.

“Vedat eniştenin ölüm haberini aldığı gün, beni Aşiyân Mezarlığı’na götüren uzun yürüyüşüm sırasında bir rüyanın içinde gibiydim. (...) Mezarlığa girdiğimde karşıma çıkan Tanpınar’ın mezar taşındaki mısralar, aldığı ölüm haberiyle dağılmış olan ruhuma adlandıramadığım bir ilacın etkisini yapmış, beni büyülemişti. (Sf. 62)

Buradaysa çok daha gizli bir bağ söz konusudur “Diğer Hikâyeler” ile. İlk bakışta bu “kendinden geçiş” hali anlamsız ya da amaçsız gibi görünebilir. Ancak kitapta yer alan son hikaye “Geçmiş Zaman Elbiseleri”nin, Tanpınar’ın hikayesinin devamını yazma denemesi olarak ortaya çıkması bu sahneyle ilgilidir. “Geçmiş Zaman Elbiseleri” hikayesi -hem Tanpınar’ın yazdığı orjinal metin, hem de Gülsoy’un yazdığı ‘devam metni’- ile anlatıcı-yazar karakterimizin aktardığı bu deneyimi ruhsal/psikolojik bakımdan da birbirine çok fazla benzer. “Âlemlerin Sürekliliği” ile “Geçmiş Zaman Elbiseleri”nin içiçe geçtiği en azından birbirine gönderme yaptığı nokta da budur. Devam ederek metnin son bağlarını da açık etmeye çalışalım.

Şimdiye kadar ana hikaye olan “Âlemlerin Sürekliliği” ile kitapta “Diğer Hikâyeler” adı altında yer alan yedi hikayenin altısının metinlerarası ilişkilerini incelemeye çalıştık. Benim -hem dizgisel olarak sonda yer alan referans olmasından hem de oldukça örtülü şekilde gönderme yapılmış olmasından dolayı- ana metne eklemlemekte en çok zorlandığım hikaye “The Girl From Ipanema” oldu. Ama neyse ki metin içinde biraz gezinerek doğru yolu

bulabildim. Vedat Enişte'nin öldüğü gün anlatıcı-yazarımızın içsesi olarak aktarılan düşünceleri arasında geçen şu cümle aradığım o “gizli bağ”dı işte;

*Ağrıyan omuzlarıma yapılan masajla gevşerken
bir adım daha ileriye gitmeye karar vermiştim.
(Sf. 67)*

Evet, yapılan birkaç rötuşa rağmen anlatıcı-yazar karakterimizi tanıyabilmişim, şu masaj yaptıran “yalnız, yorgun ve mutsuz” Ali Güventürk karakterini izlediğimiz metin bizim anlatıcı-yazarımızın yine “gerçek hayatından” yola çıkarak uydurduğu bir hikayeydi. Gülsoy'un metinlerinde kurmaca ile gerçek, yazar ve anlatıcı, yaşam ve metin birbirinin içine geçer. Bir an gelir, bu ikilikler tek ve aynı şeymiş gibi görünmeye başlar. Bu kitapta da o “tepe an”, Âlemlerin Sürekliliği metninin son sayfalarında karşımıza çıkar. Ve anlatıcı-yazar karakteri hikayenin devamını, yazarak var eder.

*Henüz aramamış olmama rağmen Pervin'e
gittiğimi, ona her şeyi anlattığımı yazmaya
başladım. (Sf. 67)*

*(...) Hikayemin son sahnesi olduğunu sandığım
bölümü bitirdikten sonra bilgisayarımı kapatıp
telefona uzandım. Artık Pervin'i arayabilirdim.
(Sf. 68)*

Murat Gülsoy, metinlerindeki bu içiçe geçme halini, kullandığı üst-kurmaca teknikleri ile sağlar. Şimdiye kadar “metinlerarasılık” diye adlandırdığımız olgu da aslında bu kitapta gördüğümüz “hikayenin sürekliliği”dir. Bir hikaye başka hikayeleri doğurur, “hikayenin sürekliliği”nden “edebiyatın sürekliliği”ne oradan da “Âlemlerin Sürekliliği”ne sıçrarız. Anlatıcı-yazarımız da bu gerçeğin farkındadır ve bu kitabın yapmaya çalıştığını da açık edecek şekilde, şu sözleri söyler ona gerçek yazarımız;

*Edebiyat benim uydurduğum bir şey değildi.
Orada bir yerde vardı ve birbirinden farklı
görünen ama özünde aynı olan bir hikayeyi
anlatan kitaplarda kendini sürdürüp duruyordu.*

Bedenim, nasıl ki hücrelerimdeki genlerin taşınmasında aracılık ediyorsa kalemim de büyük bir hikayenin sürekliliğine hizmet ediyordu. Hem bu anda hem de bu anın dışında var olan o büyük hikaye... (Sf. 64)

İşte böyle sevgili okur, Âlemlerin Sürekliliği “ve Diğer Hikâyeler”in metinler arası bağlarla nasıl bağlanarak bir bütün oluşturduğunu elimden geldiğince anlatmaya çalıştım sana. Umarım kişisel okuma serüvenimden yola çıkıp, yazarın yol üzerinde bıraktığı izleri takip ederek vardığım bu noktada belki de okumadığın bu hikayenin büyüsunü bozmamışımıdır sevgili okur. Belki de okumuşundur ve yazdıklarım aklındaki sorulara mütevazi cevaplar olabilmıştır. Belki de bu yazıyı okuduktan sonra birgün bir yerlerde karşına çıkar bu kitap ve alır okursun. Her neyse sevgili okur, demem o ki gerçek “kurmaca edebiyat” biraz da böyle bir şey işte, metinlerin metinleri doğurduğu, yazar ile okurun köşe kapmaca oynadığı, her ikisinin de “eğlenirken öğrendiği” bir süreç. Yani kurmaca dediğimiz önce “hikayenin sürekliliği”, bu sayede “edebiyatın sürekliliği”, ve hatta “Âlemlerin Sürekliliği” işte...

Paylaşın

[Press This](#)
[Twitter 1](#)
[Facebook 2](#)
[Tekrar blogla](#)
[Beğen](#)

Bunu beğenen ilk kişi olun.

İlgili

Bir tavsiye: Murat Gülsoy'un kitaplarını (ç)alın! In "Edebiyat"

Büyübozumu: Yaratıcı Yazarlık In "Bu Aralar Okuduklarımız"

Bir sır: Ben (Murat Gülsoy'un yazdığı) bir hikayeyim... In "Edebiyat"

Etiketler: [Alemlerin Sürekliliği](#), [ve Diğer Hikâveler](#), [Öykü Çözümlemesi](#), [Can Yayınları](#), [Değerlendirme](#), [Kurmaca Edebiyat](#), [Kurmaca ve Gerçek](#), [Modern Türkiye Edebiyatı](#), [Murat Gülsoy](#), [Yaratıcı Yazarlık](#), [Yorum](#), [Kahçı bağlantıyı](#) yer imlerine ekle.

Previous post

Kış Uykusu ya da Taşrada Hayata Tutunma Stratejileri

Bir Cevap Yazın

Yorumunuzu buraya yazın...

WordPress.com'da ücretsiz bir web sitesi veya blog oluřturun. | Tema: WPShower tarafından Sight.

